

Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!

Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!

2. neděle adventní cyklu C

Evangelium (Lk 3,1-6)

V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Poncius Pilát byl místodržitelem v Judsku, Herodes údělným knížetem v Galileji, jeho bratr Filip údělným knížetem v Itureji a v Trachonitidě, Lysaniáš údělným knížetem v Abiléně, za velekněží Annáše a Kaifáše, uslyšel na poušti Boží slovo Jan, syn Zachariášův. Šel do celého okolí Jordánu a hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Tak je psáno v knize řeči proroka Izaiáše: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! Každé údolí ať je zasypáno, každá hora a každý pahorek srovnán; kde je co křivého, ať je narovnáno, cesty hrbolaté ať se uhladí! A každý člověk uzří Boží spásu.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Poncius Pilát byl místodržitelem v Judsku, Herodes údělným knížetem v Galileji, jeho bratr Filip údělným knížetem v Itureji a v Trachonitidě, Lysaniáš údělným knížetem v Abiléně, za velekněží Annáše a Kaifáše, uslyšel na poušti Boží slovo Jan, syn Zachariášův. Těmito verši začíná nový úsek Lukášova evangelia, vyprávějící o Ježíšovu veřejném vystoupení. Nejprve ovšem pojednává o Janu Křtiteli, který připravuje cestu přicházejícímu Pánu. Jan není pouze předchůdcem Páně, ale také postavou, která stojí na přechodu dvou etap: „období až po Zákon a Proroky“ a období Ježíšova. Záměrem této perikopy je ukázat na Jana jako na toho, který zahajuje dobu spásy.

Datování Janova vystoupení není zcela jisté, ale téměř všichni vykladači se shodují na srpnu či září roku 28-29 po Kristu. Lukáš tu jmenuje různé oblasti, které spadaly pod pravomoc údělných knížat: Iturea a Trachonitis (v severní části Zajordánie, u hranic se Sýrií, jižně od Damašku) a Abiléna (severozápadně od Damašku). Není jednoduché rozluštit, co Lukáš míní označením „velekněz“. Velekněží jsou jmenováni dokonce dva! Vysvětlení může být prosté: bývalý velekněz užíval nadále toto označení jako čestné, ve smyslu „emeritní velekněz“. Uvedením obou Lukáš vyjádřil, že židé byli v té době pod jejich silným vlivem. V tomto kontextu se odehrává povolání Jana Křtitele. Zatímco Marek se omezuje pouze na konstatování, že Jan kázal na poušti, Lukáš předesílá, že tato činnost je plodem Božího povolání. Použitá formulace má své kořeny už ve Starém zákoně; podobně byli povoláni proroci Jeremiáš a Izajáš. Povolání Jana Křtitele se tak uvádí do vztahu k povolání jiných proroků – Jan pokračuje v jejich linii jako zvěstovatel Božího slova. Pokud je pravda, že Jan Křtitel byl členem kumránské komunity žijící na poušti, pak toto Boží oslovení znamenalo přerušování vztahů s tímto vyděleným společenstvím.

(Jan) šel do celého okolí Jordánu a hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Ačkoli je křest Janův „na odpuštění hříchů“, Lukáš jej jasně odlišuje od křtu v pravém slova smyslu, přinášejícího dar Ducha (3,16; Sk 18,25). Janův křest je na odpuštění hříchů v tom smyslu, že se jím zahajuje období Ježíšovo, charakteristické odpuštěním. Křest hlásaný Janem je inspirován nejspíš obřady umývání, které byly praktikovány v kumránském společenství.

Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! Každé údolí ať je zasypáno, každá hora a každý pahorek srovnán; kde je co křivého, ať je narovnáno, cesty hrbolaté ať se uhladí! Co se myslí cestou, která se má připravit? Obrácení. Bylo by velkým překroucením textu vykládat tato slova duchovně jako „zasypání údolí zakomplexovanosti“ nebo „srovnání hor pýchy a povýšenosti“. Je zřejmé, že evangelista nemohl Janovo hlásání takto chápat. Srovnání hor a zasypání údolí je jen rozvedením obrazného „připravte cesty Pánu“ (tímto rozvedením je Janova výzva „připravte cestu Pánu“ plastičtější a důraznější). Nesmíme alegorizovat jednotlivé prvky (údolí, hory, pahorky, cesty křivé a hrbolaté) – koneckonců jen s velkými těžkostmi bychom našli domnělý symbolický význam těchto prvků.

SHRNUTÍ

Evangelní čtení je součástí vyprávění o činnosti Jana Křtitele před Ježíšovým veřejným vystoupením. První dva slavnostní verše zařazují tyto události do rámce světových dějin, aby se naznačil jejich univerzální a světový dosah: proto jsou jmenováni představitelé politické a náboženské moci. Ježíšův předchůdce dostává své povolání na poušti, která je už ve Starém zákoně místem setkání s Boží milostí. Pak začíná vyzývat k obrácení a ke křtu, které jsou přípravnými kroky na Pánův příchod. Tzv. Janův křest nepřinášel odpuštění, protože byl jen prorockým znamením eschatologického očištění (Ez 36,25n.), které přinese všem Boží spásu skrze životodárného Ducha.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

V dnešním čtení vidíme, že Bůh nás bere jako šikovné a schopné mu pomáhat. Bůh by určitě mohl udělat všechno sám a lépe než my. Ale on chce pracovat a zlepšovat svět spolu s námi všemi, i se mnou. Proto Jan Křtitel říká, že i my máme něco připravit, vyrovnat, srovnávat a narovnávat. Každý z nás má nějaký svůj úkol. Třeba byste se v tomto týdnu mohli každý den, když budete hotovi s povinnostmi do školy, rodičů zeptat: „A mami, tati, nepotřebujete s něčím pomoci?“ A snažit se to udělat co nejlépe.

Starší:

Ve svém životě mohu hrát různé „hry“ – více či méně zábavné, více či méně pravdivé nebo falešné. Bůh nás také zve k jedné své dost dobré hře. Jmenuje se „Na výměnu“. Nabízí nám svou pomoc a my s jeho pomocí máme za úkol připravit cestu, vyrovnat stezku, pak zase přijde jeho pomoc a my zas s jeho pomocí o kousek dál stavíme a rovnáme a tak pořád dál. Už jsem se rozhodl hrát s Bohem tuhle hru nebo ještě váhám...? ☺

Zkusme si

Mladší / Starší:

Připravovat cesty Pánu, jak o tom mluví dnešní čtení, nemusí vypadat nijak okázale. Zkuste v tomto týdnu tak, abyste nebyli nikým „přistiženi“, podle vlastního výběru (sami nebo společně ve skupině)

- Upravit nějakou opravdovou cestu – odstranit z ní listí, odpadky a věci, které brání v pohodlné chůzi,
- Někomu ulehčit jeho skutečnou cestu z místa na místo – poradit, pokud někdo bude potřebovat, pomoci přejít cestu, naložit těžké nebo objemné zavazadlo do autobusu nebo tramvaje a podobně,
- Pomoci zorientovat se druhým v nějakých potížích na jejich cestě v životě – to znamená jim třeba zkusit poradit nebo pomoci,
- Nebo jen připravit skutečně někomu cestu k Pánu – třeba i tím, že se za něj budete celý týden modlit.

Cesty se zkrátka dají upravovat různě!

Druhá neděle adventní C
Lk 3,1-6

Druhá neděle adventní C
Lk 3,1-6

Druhá neděle adventní C
Lk 3,1-6

Druhá neděle adventní C
Lk 3,1-6

Druhá neděle adventní C
Lk 3,1-6

Druhá neděle adventní C
Lk 3,1-6

Druhá neděle adventní C
Lk 3,1-6

Druhá neděle adventní C
Lk 3,1-6